

HYVÄ ALKU 2 -Ohjausvälineitä monikkovauvoja odottaville -hankkeen (2012-2013) loppuraportti

Jenni Kerppola-Pesu, Tiina Matala, Raisa Ojaluoto, Ulla Kumpula

Suomen Monikkoperheet Ry
19.3.2014

Sisällys

1.	HANKKEEN TAUSTALLA VAIKUTTANEET KESKEISET TARPEET	4
2.	HANKKEEN KESKEISET TAVOITTEET	5
2.1.	Monikkoperhevalmennusmateriaalin ohjaajan aineiston päivittäminen.....	5
2.2.	Ensitetovideon tuottaminen	5
3.	KESKEISET TOIMINTAMUODOT.....	6
3.1.	Hankkeen työryhmät.....	6
3.2.	Monikkoperhekumppanit.....	6
3.3.	Kirjoitustyöryhmä.....	6
3.4.	Henkilöstö ja hallinto.....	7
3.5.	Videotuotantoyhtiö	8
3.6.	TAYS.....	8
3.7.	Hankkeen ulkopuoliset asiantuntijat ja ostettavat ulkopuoliset palvelut	9
4.	HANKKEEN KESKEISET TUOTOKSET	9
4.1.	Monikkoperhevalmennuksen ohjaajan tekstiaineiston päivittäminen	9
4.2.	Ensitetovideon tuottaminen	10
5.	HANKKEEN KESKEISET HAASTEET JA ONGELMAT	11
6.	HANKKEEN KESKEISET VAIKUTUKSET.....	12
6.1.	Hankkeen onnistumisen arviointi ja arvioinnin kriteerit	12
6.1.1	Monikkoperheiden tuottama arviointi	13
6.1.2	Ammattilaisten tuottama arviointi	13
6.1.3	Kirjoitustyöryhmän ja ohjausryhmän tuottama arviointi.....	15
7.	HANKKEEN TULOSTEN LEVITTÄMINEN	18
8.	HANKKEEN TALOUS	19
9.	POHDINTA.....	20
	LÄHTEET	21

HYVÄ ALKU 2 -HANKKEEN LOPPURAPORTTI

TIIVISTELMÄ

Suomen Monikkoperheet ry:n HYVÄ ALKU 2 -hanke toteutui vuosina 2012-2013. Hankkeen tavoitteena oli monikkoperhevalmennuksen kehittäminen sekä monikko-odottajien tasa-arvoisen tiedon saannin lisääminen ja valmennusmateriaalin päivittäminen. Hanke oli jatkoa 2009-2012 toimineelle *Hyvä alku monikkovanhemmuuteen* -hankkeelle ja edelleen vuosina 2000-2005 toimineelle *Monikkoperhevalmennus*-projektille. Edeltävien hankkeiden tavoitteena oli turvata odottajille ja tuleville monikkovanhemmille tiedonsaanti liittyen monikko-odotukseen, arkeen ja vanhemmuuteen jo raskauden alkuvaiheista lähtien sekä kehittää monikkoperhevalmennusta alueyhdistysten vertaistukitoimintana. Lisäksi hankkeissa tavoiteltiin monikkoperheille suunnatun valmennuksen tasa-arvoista valtakunnallista saatavuutta sekä sen saamista osaksi kansallisen perusterveydenhuollon tai erikoissairaanhoidon vastuunalaista toimintaa.

HYVÄ ALKU 2 -hankkeen tavoitteena oli päivittää monikkoperhevalmennuksen ohjausaineisto sekä laatia se ajantasaiseen sähköiseen muotoon, jotta se voisi tukea niin ammattilaisten, opiskelijoiden kuin myös vertaisryhmien pitämää monikkoperhevalmennusta. Hankkeessa tuotettiin sähköisessä muodossa saatava maksuton tukimateriaaliaineisto ammattilaisten käyttöön sekä oma aineisto alueyhdistysten sekä vanhempien käyttöön. Aineistot koostuivat tekstiaineistosta sekä näitä tukevista dia-sarjoista. Lisäksi tuotettiin ensitietovideo, jonka tavoitteena on välittää vanhempien tunteita ja ajatuksia monikko-odotuksesta, arjesta sekä monikkovanhemmuuteen kasvamisesta. Videon tarkoitus on toimia perhevalmennuksen tukimateriaalina tai jo monikkovauvansa saaneiden vanhempien itsenäisenä monikkovanhemmuuteen kasvun tukena ja voimaannuttajana. Tuotettua materiaalia voidaan hyödyntää myös sosiaali- ja terveydenhuoltoalalle opiskelevien opetus- ja ohjausmateriaalina. Hankkeen loppuvaiheessa panostettiin tuotosten markkinointiin. Hanke toteutui moniammatillisena yhteistyönä, ja sitä rahoitti Raha-automaattiyhdistys RAY. Hankkeessa työskenteli vuoden ajan projektipäällikkö.

Kiitokset hankkeen työryhmälle sekä ohjausryhmälle hyvästä yhteistyöstä. Erityiskiitos hankkeeseen osallistuneille monikkoperheille antamastanne ajasta ja arvokkaasta kokemustiedostanne.

JOHDANTO

Lapsiperheiden terveyden edistämisessä vanhempien osallisuuden vahvistuminen, oikeus osallistua omaan arkeen ja oikeus tulla kuulluksi ovat keskeisiä palveluja ja toimintaa ohjaavia periaatteita (YK:n yleissopimus lasten oikeuksista; lastensuojelulaki 417/2007; VNA 338/2011), joita korostetaan erilaisissa ajankohtaisissa suunnitelmissa, strategioissa ja ohjelmissa. Vanhempien osallisuuden tukeminen on vanhemman hallinnan tunteen tukemista, voimavaroja vahvistavaa terveyden edistämistä ja ehkäisevää työtä (Holmström & Röning 2010; Sosiaali- ja terveysministeriö, 2006), jonka tavoitteena on vanhemman roolin vahvistuminen (Pelkonen, 1994; Pelkonen & Hakulinen, 2002; Pelkonen ym. 2002). Sen avulla voidaan kaventaa terveyden tasa-arvoeroja ja vähentää sosiaalista syrjäytymistä. Työn edellytyksenä on asiakkaan kuuleminen sekä moniammatillinen yhteistyö. Lapsiperheiden terveyden edistämisessä tällä yhteistyöllä tarkoitetaan laaja-alaisen yhteistyömuotojen, rakenteiden ja toimintakulttuurien luomista, joissa perheet voivat tulla kohdatuksi ja kuulluksi. (Niiranen, 2002). Mutta myös sellaisten työmenetelmien käyttöönottoa, joiden kautta asiakas voi kokea voimaantumista, voimavarojen vahvistumista ja elämänhallinnan lisääntymistä (Pelkonen, 1994).

Tämän hankkeen tavoitteena oli edistää tulevien monikkoperheiden terveyttä ja hyvinvointia kehittämällä monikkoperhevalmennusta ja sen valtakunnallista saatavuutta. Hankkeen tehtävänä oli päivittää monikkoperhevalmennuksessa käytettävä ohjaajan materiaali niin vanhempien omaan kuin myös alueellisten vertaistukiyhdistysten sekä sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten ja opiskelijoiden käyttöön. Aineisto, joka käsittää **oppaat** ja **dia-sarjat** monikkoperhevalmennukseen, laadittiin maksuttomaan, sähköiseen muotoon, jotta se olisi helposti saatavilla ja voisi palvella eri käyttäjäryhmiä mahdollisimman tehokkaasti. Lisäksi hankkeessa tuotettiin **ensitietovideo**, joka voi toimia monikkoperhevalmennuksen tukiaineistona, mutta myös itsenäisenä aineistona monikkovanhemmuuteen kasvussa. Ensitietovideon antama tieto monikko-odotuksesta, synnytyksestä, vanhemmuudesta ja monikkoperheen arjesta on merkittävää erityisesti paikkakunnilla, joilla monikkoperhevalmennusta ei ole saatavilla.

1. HANKKEEN TAUSTALLA VAIKUTTANEET KESKEISET TARPEET

HYVÄ ALKU 2 -hanke on jatkoa Suomen Monikkoperheet ry:n monikkoperhevalmennuksen systemaattiselle kehittämistyölle, joka on jatkunut lähes tauotta koko 2000-luvun ajan. Aiemmin toimineissa monikkoperhevalmennuksen kehittämiseen liittyvissä hankkeissa Suomen Monikkoperheet ry on laatinut perhevalmennuksessa käytettävää materiaalia niin alueyhdistysten kuin myös ammattilaisten toiminnan sekä opiskelijoiden ohjauksen tueksi. Monikkoperhevalmennuksen ohjausmateriaali on ollut valtakunnallisesti käytössä vuodesta 2005 alkaen. Lisäksi näissä hankkeissa on kartoitettu monipuolisin menetelmin monikkoperheiden tuentarpeita, odottajille suunnattujen valmennusten valtakunnallista saatavuutta ja valmennusten erilaisia toteutus- ja toimintamalleja Suomessa. Hankkeiden myötä monikkoperheille suunnatut perhevalmennukset ovat lisääntyneet sekä sisällöllisesti monipuolistuneet. Lisäksi myös niiden vetovastuu kunnallisten toimijoiden, kuten neuvoloiden ja erikoissairaanhoidon sekä alueyhdistysten välillä on selkiytynyt, vaikkakin saatavuus on edelleen vaihtelevaa. Myös valmennuksissa jaettu tieto ja tuki on voitu kohdentaa perheiden toiveiden mukaisesti, monikkovanhempien itsensä kokemiin arkisiin tuentarpeisiin.

Hankkeet ovat tuottaneet tietoa myös perheiden kokemista epäkohdista liittyen monikkoperheiden saamaan palveluun muun muassa neuvoloissa ja erikoissairaanhoidossa. Keskeisimmät puutteet ja kehittämiskohteet ovat olleet vanhempien riittämätön tiedonsaanti monikko-odotukseen ja synnytykseen sekä monikkolasten imetykseen liittyvissä asioissa. Myös monilla paikkakunnilla on havaittu alueellisen monikkoperhevalmennuksen puute tai kritisoitu sairaanhoitopiirien rajojen tuomaa konkreettista estettä naapurikunnassa järjestettävään perhevalmennukseen osallistumiseksi.

HYVÄ ALKU 2 -hankkeessa on pyritty huomioimaan nämä lähtökohdat sekä kehityskohteet hyödyntäen jo olemassa olevaa tietoa ja aikaisempien hankkeiden saavutuksia. Tässä hankkeessa keskeiset tuotokset on saatettu muotoon, joka mahdollistaa monikkoperheille suunnatun perhevalmennusten järjestämisen myös uusien alueyhdistystoimijoiden ja ammattilaisten järjestämänä. Lisäksi tuotettu materiaali tarjoaa itsenäisen vanhemmuuden tuen ensitietovideon muodossa niillekin vanhemmille, joiden on vaikeaa päästä perhevalmennuksiin. Tuotetussa materiaalissa on käytetty ajankohtaista tutkimustietoa sekä arvokasta kokemustietoa koskien monikko-odotusta, synnytystä, imetystä ja monikkolasten vanhemmuutta sekä monikkoarkea.

Tämän hankkeen tarkoituksena oli monipuolisen perhevalmennusaineiston päivitys sekä sen saattaminen sähköiseen muotoon. HYVÄ ALKU 2 -hanke tukee lapsen oikeuksien toteutumista tukien vanhemmuutta. Jaksavat ja voimaantuneet vanhemmat ovat jokaisen lapsen oikeus. Hankkeen myötä Suomen Monikkoperheet ry pyrkii edelleen kehittämään monikkoperhevalmennusta ja lisäämään sen saatavuutta. Monikkoperheille suunnatut perhevalmennukset mahdollistavat perheiden tarvitseman ensitiedon tasa-arvoisen saatavuuden valtakunnallisesti.

2. HANKKEEN KESKEISET TAVOITTEET

2.1. Monikkoperhevalmennusmateriaalin ohjaajan aineiston päivittäminen

Tavoitteena oli päivittää perhevalmennuksen ohjausmateriaali helposti saatavilla olevaan, maksuttomaan, sähköiseen muotoon. Tuotetun materiaalin tuli perustua ajankohtaiseen tutkimustietoon, monikkoperheiden kokemustietoon sekä suosituksiin. Aineiston päivittämistä puolusti jatkuvasti lisääntyvä tutkimustieto sekä sen maksuton saaminen helppokäyttöiseen, sähköiseen muotoon.

2.2. Ensitietovideon tuottaminen

Hankkeen toisena tavoitteena oli tuottaa noin 30 minuutin ensitietovideo tuleville monikkovanhemmille. Tarve tuottaa video pohjautui edellisen VHS- muotoisen ensitietovideon *Jättipotin* sisällölliseen vanhentumiseen ja sen loppuunmyymiseen.

Tarkoituksena oli kuvata monikko-odottajan odotukseen liittyviä tutkimuksia sairaalassa sekä tulevaan vanhemmuuteen liittyviä ajatuksia ja tunteita perheiden itsensä kertomana heidän omassa kotiympäristössään. Videomateriaalin on tarkoitus toimia monikkoperhevalmennuksen tukimateriaalina sekä itsenäisenä monikkovanhemmuuteen kasvun tukena. Tuotettua materiaalia voidaan hyödyntää myös sosiaali- ja terveydenhuoltoalalle opiskelevien opetus- ja ohjausmateriaalina.

3. KESKEISET TOIMINTAMUODOT

Hankkeen keskeisinä toimintamuotoina oli moniammatillinen yhteistyö sidosryhmien ja perheiden kanssa.

3.1. Hankkeen työryhmät

Hanke toteutui moniammatillisena yhteistyönä. Pääasiallisina toimintamuotoina olivat henkilökohtaiset tapaamiset, sähköinen työskentely sekä hankeviestintä, joka tavoitti suuremman yleisön. Yhteistyöryhmiin pyydettiin mukaan hankkeen kannalta merkittäviä sidosryhmiä, joiden tehtävänä olisi jatkossa turvata aineiston laaja-alainen käyttö ja levitys.

3.2. Monikkoperhekumppanit

Pääasialliset yhteistyökumppanit hankkeessa olivat monikkoperheet. Hankkeeseen osallistui yhteensä kuusi perhettä, joita tavattiin hankkeen aikana 1-3 kertaa/ perhe. Perheiden kanssa järjestettyjen tapaamisten tavoitteena oli selkeyttää hankkeen tarkoitusta ja tavoitteita sekä turvata perheiden kuvauksiin osallistumiseen liittyvät tiedot, jotta perheillä olisi mahdollisuus antaa tietoinen suostumus kuvauksiin osallistumisestaan. Kuvauksiin osallistui lopulta ohjaajan päätöksen mukaisesti kaksi monikkoperhettä, jotka sitoutettiin hankkeen työskentelyyn kuvausluvan ja sopimuksen muodossa. Perheiden kuvaukset toteutuivat heidän kotiympäristössään Helsingissä ja Tampereella.

3.3. Kirjoitustyöryhmä

Kirjoitusryhmän tehtävänä oli päivittää monikkoperhevalmennuksen ohjaajan tekstiaineisto ja saattaa se sähköiseen muotoon. Ryhmä kokoontui hankkeen aikana neljä kertaa, muuta viestintää hoidettiin tiiviisti sähköpostin sekä puhelimen välityksellä.

Hankkeen tekstiaineiston kirjoitusryhmään kuuluivat

- Heta Kolanen, (klö, TtM) HUS:n naistenklinikka, osastonhoitaja
- Jaakko Kaprio, professori Helsingin yliopisto
- Eliisa Karttunen, kättilö, Kättilöliitto
- Inga Klen, TtM, lehtori DIAK ammattikorkeakoulu

- Satu Raatikainen, neuvola terveydenhoitaja, TtM,
- Johanna Haapkylä Helsingin Seudun Monikkoperheet ry:n perhevalmennusvastaava
- terveydenhoitaja-opiskelijat Susanna Kurppa, Emmi Lapatto, Riina Kuusela, Reetta Karppinen

Hankkeeseen osallistuneet DIAK:n terveydenhoitaja-opiskelijat olivat osa työryhmää yhdessä heitä ohjaavan opettajan, Inga Klenin kanssa. Opiskelijat täydensivät työryhmää ja toivat oman panoksensa tekstiaineistoon. Opiskelijoita tavattiin hankkeen aikana neljä kertaa ja tapaamiset koostuivat tekstiaineiston läpikäynnistä sekä heidän opinnäytetöidensä ohjaamisesta.

3.4. Henkilöstö ja hallinto

Hankkeen työntekijänä toimi Helsingissä ajalla 4.6.2012-16.6.2013 projektipäällikkö Jenni Kerppola-Pesu. Hanke jatkui 31.12.2013 asti. Loppuvuoden 2013 aikana hankkeen loppuunsaattamisen tekivät Suomen Monikkoperheet ry:n työntekijät Raisa Ojaluoto, Tiina Matala ja Ulla Kumpula.

Hankkeen hallinnosta vastasi Suomen Monikkoperheet ry:n hallitus. Taloutta koskevat päätökset vietiin hallituksen kokouksiin ja tehtyjä päätöksiä noudatettiin. Projektipäällikön esimiehenä toimi toiminnanjohtaja.

Ohjausryhmän tehtävänä oli hankkeen suunnitelmallisen etenemisen ohjaaminen ja arviointi. Ryhmä kokoontui kolme kertaa hankkeen aikana ja muutoin viestintää ohjausryhmän välillä hoidettiin sähköpostin sekä puhelimen välityksellä.

Hankkeen ohjausryhmään kuuluivat

- Ulla Kumpula, toiminnanjohtaja, Suomen Monikkoperheet ry
- Eliisa Karttunen, Kättilöliitto, Maailma navassa -synnytysvalmennus
- Heli Elo-Vuola, ohjausryhmän pj, hallituksen jäsen, Suomen Monikkoperheet ry
- Mari Kaihovaara, puheenjohtaja, Suomen Kolmosperheet ry
- Anne Ylönen, Terveystieteiden tutkimuskeskus ry

3.5. Videotuotantoyhtiö

Videotuotanto toteutui Tamperelaisen Contum Oy:n toimesta. Ensitetovideon tuottamisesta vastasivat yrittäjä Jarkko Laaksonen ja ohjaaja Nina Malmberg. Kuvaukset toteutuivat ajalla 10/2012- 04/2013 Tampereella sekä pääkaupunkiseudulla.

Yhteistyö tuotantoyhtiön kanssa toimi saumattomasti heti hankintapäätöksen varmistuttua ja valitusajan umpeuduttua. Aloituspalaveri, johon osallistuivat Jarkko Laaksonen, Nina Malmberg, Pasi Myyryläinen ja Jenni Kerppola-Pesu, pidettiin Helsingissä. Videon viimeistelyvaiheessa Ulla Kumpula ja Jenni Kerppola-Pesu vierailivat Jarkko Laaksonen luona Tampereella ja näin video rakentui valmiiksi yhteistyössä.

Valmista, kuvattua raakamateriaalia pääsi seuraamaan heti kuvausten jälkeen sivustolta www.mediaserver.fi. Lisäksi yhteistyötä tehtiin puhelimitse videon valmistumisvaiheessa lähes päivittäin.

Tuotantoyhtiön ja perheiden välinen yhteistyö oli tiivistä. Ohjaaja Nina Malmberg oli yhteydessä perheisiin kuvauksiin liittyen. Palaute yhteistyöstä perheisiin oli positiivista. Myös tuotantoyhtiön ja sairaalan välinen yhteistyö oli hyvää. Saatu palaute kuvauksista oli positiivista.

3.6. TAYS

Tuotantoyhtiön valinnan osuessa Tampereelle haettiin myös kuvattavaa perhettä Tampereen alueelta. Perheen löytämiseksi sairaalan äitiyspoliklinikalle laadittiin tiedote HYVÄ ALKU 2 -hankkeesta ja kättilöitä pyydettiin välittämään se monikkolapsia odottaville perheille.

Perheen löydyttyä sovittiin kuvauslupa-asioista sairaalassa osastoittain siten, että kuvaukset voitiin toteuttaa äitiyspoliklinikalla, synnytysosalissa ja lapsivuodeosastolla. Kuvausluvut hoidettiin TAYS:n viestintäpäällikön, vastualuejohtajan sekä äitiyspoliklinikan ja lapsivuodeosaston osastonhoitajien kanssa. Kuvauksia sairaalassa tehtiin äitiyspoliklinikalla, synnytysosalissa sekä lapsivuodeosastolla.

Yhteistyö Tampereen yliopistollisen sairaalan ja sen henkilöstön kanssa toimi hyvin. Henkilöstö oli hyvin motivoitunut ja koki asian merkitykselliseksi ja tärkeäksi. Yhteistyötä helpotti entuudestaan tuttu tuotantoyhtiö ja ohjaaja, jonka panos yhteydenpidossa oli merkittävä. Saatu palaute kuvausten sujuvuudesta oli hyvää.

3.7. Hankkeen ulkopuoliset asiantuntijat ja ostettavat ulkopuoliset palvelut

Hankkeeseen ostettiin ja saatiin ulkopuolista apua. Konsultti Pasi Myyryläinen palkattiin hanketyöntekijän avuksi toteuttamaan hankintapäätöstä tuotantoyhtiön valinnassa ja ensitietovideon suunnittelussa. Yhteistyö konsultin kanssa oli toimivaa, kokouksia pidettiin yhteensä kolme kertaa.

Hankintalain tuntemusta ja oikeudellista apua saatiin lakimies Annukka Palmilta sekä Jukka-Pekka Joensuulta, jotka molemmat antoivat lainopillista apua vapaaehtoistoimijoina.

Oikolukija Liisa Kaski palkattiin tuotosten viimeistelyvaiheessa vastaamaan materiaalin oikoluvusta ennen taittoon menoa. Hanketyöntekijä vastasi oikolukijan rekrytoinnista ja tapasi tämän kerran. Oikolukutyö toteutui suunnitellusti sovitussa aikataulussa.

Myös taittajan palvelut ostettiin. Oppaiden ja dia-sarjojen taittotyö ostettiin Tuomas Karppiselta. Hänet tavattiin yhteistyö- ja suunnittelupalaverin merkeissä kerran.

Valmiin valmennusohjausmateriaalin lataaminen muistitikuille ostettiin Flashbay Ltd -firmalta ja muistitikkujen postitustyö saateineen kaikkiin Suomen neuvoloihin Keuruun Lautupaino KLP Oy:ltä.

4. HANKKEEN KESKEISET TUOTOKSET

4.1. Monikkoperhevalmennuksen ohjaajan tekstiaineiston päivittäminen

Hankkeen aikana valmistui monikkoperhevalmennuksen uusi ohjaajan aineisto. Sähköinen aineisto koostuu kahdesta erillisestä oppaasta, *Hyvä alku monikkovanhemmuuteen – Vertaisohjaajan opas monikkoperhevalmennukseen* ja *Hyvä alku monikkovanhemmuuteen – Ammattihenkilöstön opas monikkoperhevalmennukseen* sekä niitä tukevasta dia-sarjasta sekä vanhemmille jaettavasta materiaalista. Oppaat antavat ohjeita monikkoperhevalmennuksen järjestäjälle, olipa valmennus osana julkisen terveydenhuollon toimintaa tai osana alueellista vertaistoimintaa. Dia-sarjat tukevat oppaita ja kotiin jaettava materiaali mahdollistaa vanhempien välisen keskustelun tärkeistä asioista vielä kotonakin.

Oppaisiin koottiin ajankohtainen, merkittävä tieto monikkoraskaudesta ja sen erityispiirteistä, monikkolasten synnytyksestä ja sairaalassa olostä sekä lasten mahdollisesta tehohoidon tarpeesta. Lisäksi oppaat valmistavat tulevaa perhettä vanhemmuuteen ja monikkoperheen arkeen ja antavat

tietoa erityisen haasteellisista tilanteista, kuten monikkolapsen vammaisuudesta tai lapsen menetyksestä monikkoperheessä.

Ammattihenkilöstölle suunnattu opas laadittiin siten, että se tukee mm. neuvolassa tehtävää työtä antaen konkreettisia ohjeita monikkoperheen tiedontarpeisiin ja neuvontaan liittyen. Ammattihenkilöstölle tarkoitettu aineisto soveltuu myös sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden opetus- ja ohjauskäyttöön. Alueyhdistysten materiaali on taas sellaisenaan valmis paketti myös vanhemmille jaettavaksi.

Aineiston levittämiseksi sähköinen aineisto yhdessä ensitietovideon kanssa tallennettiin muistitikulle, joka lähetettiin syyskuussa 2013 kaikkiin Suomessa toimiviin äitiys- ja lastenneuvoloihin sekä sairaaloiden äitiyspoliklinikoille.

Muistitikku on osoittautunut hyvin halutuksi ja sen levittäminen tehokkaaksi myös asiantuntijapäivillä.

4.2. Ensitietovideon tuottaminen

Hankkeessa tuotettiin suunnitellun mukaisesti ensitietovideo *Hyvä alku monikkovanhemmuuteen*. Videon tavoitteena on toimia valmennuksissa käytettävän materiaalin tukena mutta myös itsenäisenä materiaalina.

Videon toteuttamiseksi tulevia monikkoperheitä rekrytoitiin kuvauksiin sosiaalisen median, kuten Facebookin ja Suomen Monikkoperheet ry:n omien verkkosivustojen avulla. Lisäksi monikko-odottajiin oltiin yhteydessä alueyhdistysten valmennuksista vastaavien tahojen välityksellä ja pääkaupunkiseudun monikkoperhevalmennustilaisuuksiin osallistumalla. Hanketietoutta toimitettiin pääkaupunkiseudun sekä Pirkanmaan sairaanhoitopiirin synnytyssairaaloihin ja neuvoloihin, joissa se levisi odottajille terveydenhoitajien ja kättilöiden välityksellä. Kuvauksiin valikoitui kaksi perhettä, joita projektipäällikkö tapasi kesän 2012 aikana usean kerran.

Kuvauksista vastaava tuotantoyhtiö valittiin hankintalain mukaisesti tarjouskilpailun avulla. Hankintalain mukaan tarjouspyyntö asiakirjoineen vietiin HILMA- palveluun 07/2012, ja siihen osallistui kuusi tuotantoyhtiötä. Kilpailutuksessa edettiin hankintalain mukaisesti tarjousten läpikäynnillä ja arvioinnilla. Hankintapäätös tehtiin 08/2012 ja se perustui tarjouspyynnön mukaisiin arviointikriteereihin, joita arvioivat kaksi toisistaan riippumatonta arvioitsijaa. Hankintapäätöksen valitusajan umpeuduttua, 09/2012 tehtiin virallinen hankintasopimus, jonka allekirjoittivat tilaaja ja tuottaja. Kilpailutusta ja tehtyjä hankintapäätöksiä sekä sopimuksia työsti

työryhmä, jossa olivat mukana Suomen Monikkoperheet ry:n toiminnanjohtaja Ulla Kumpula, järjestösihteeri Tiina Matala, hankkeen ulkopuolinen konsultti Pasi Myyryläinen, hankkeen ulkopuolinen lakimies Annukka Palm sekä hankkeesta vastaava projektipäällikkö Jenni Kerppola-Pesu.

Tarjouksen voitti Tamperelainen videotuotantoyhtiö Contum Oy. Ensitetovideon tuottamisesta vastasivat yrittäjä Jarkko Laaksonen ja ohjaaja Nina Malmberg. Kuvaukset toteutuivat ajalla 10/2012- 04/2013 Tampereella sekä pääkaupunkiseudulla. Video valmistui 06/2013 ja materiaali julkaistiin virallisesti 4.9.2013 julkistamistilaisuudessa Helsingissä. Valmis tuote ladattiin internetiin ja se on nähtävillä Suomen Monikkoperheet ry:n sivustolta. Ensitetovideo yhdessä ohjausaineiston kanssa tallennettiin myös muistitikulle, joka lähetettiin syyskuussa 2013 kaikkiin Suomessa toimiviin äitiys- ja lastenneuvoloihin sekä äitiyspoliklinikoille. Tuotettua kuvausmateriaalia tullaan käyttämään monikkoperhevalmennuksen tukimateriaalina sekä itsenäisenä monikkovanhemmuuteen kasvun tukena. Lisäksi materiaalia voidaan käyttää muissa julkisissa monikkoperhevalmennuksen esittelytilaisuuksissa kuten neuvolapäivillä tai kättilöpäivillä sekä myöhemmin myös muilla foorumeilla.

5. HANKKEEN KESKEISET HAASTEET JA ONGELMAT

Hankkeen eteenpäinviemisen suurimmat haasteet olivat videoon osallistuvien odottavien perheiden löytämisessä sekä lakitiedon, erityisesti hankintalain osaamisessa ja viestinnässä sekä hankkeen ajallisesti lyhyessä kestossa. Projektipäällikön vähäinen hankintalain tunteminen aiheutti paljon työtä ja kesäaikaan sijoittuva työskentely toi haasteita yhteistyölle. Ongelmia ratkottiin yhteistyössä oman työyhteisön sekä ulkopuolisten lakimiesten avulla. Lisäksi hankkeeseen palkattiin ulkopuolinen konsultti tekemään hankintapäätöstä ja hankintasopimusta yhdessä projektipäällikön kanssa. Yhteistyö oli antoisaa sekä tuotteliasta ja näin ollen hankintapäätös ja hankintasopimus myöhästyivät suunnitellusta aikataulusta vain hieman. Hankintalain opiskelu, tarjousten teko sekä hankintapäätösten -sopimusten teon opettelu hankkeen alkuvaiheessa olivat tarpeen läpi hankkeen. Näiden ulkopuolisten ammattilaisten ohjeilla hankkeen loppuvaiheen hankinnat, kuten tarjoukset postituksesta, aineiston taitosta ja oikoluvusta kyettiin tekemään onnistuneesti omatoimisesti.

Hankkeen suurimpina uhkina nähtiin videotuotantoon liittyvät uhat muun muassa perheiden mukaan saamisen ongelmat tai saadun materiaalin käytön rajoittaminen. Todellisia uhkia olivat monikkolasten ennenaikainen synnytys, synnytyksen kuvaamisen peruuntuminen sekä

raskauskomplikaatiot tai synnytyskomplikaatiot, joiden vuoksi saatua kuvamateriaalia ei olisi mielekästä käyttää. Uhkana pidettiin myös tilannetta, jossa perhe mukaan tultuaan kieltäytyisi kuvauksista. Ennalta tiedetyt uhkakuvat pyrittiin ottamaan huomioon jo rakennettaessa yhteistyötä tuotantoyhtiön ja kuvauksiin osallistuvien perheiden kanssa. Perheille laadittiin sitovat kuvaussopimukset, jotka käytiin asianmukaisesti läpi perheiden kanssa. Sopimusten mukaisesti perhe sitoutettiin hankkeen toimintaan.

Vaikka tiedossamme olikin monikkoraskauden riskit niin kaikkea emme pystyneet kuitenkaan ennakoimaan. Hankkeen aikana erään perheen monikko-odotus päättyi toisen monikkolapsen menetykseen ja yhden perheen osalta kuvaukset jouduttiin perumaan arjen haasteiden käydessä ylivoimaisiksi. Myös videolla esiintyvän perheen lapset syntyivät suunnitellun sektion sijaan yllätyksellisesti ja ennenaikaisesti. Tuotantoyhtiön ja perheen välisen, hyvän yhteistyön vuoksi synnytys saatiin kuitenkin tallennettua ja se esitetään sellaisenaan ensitietovideolla.

Valmiin materiaalin levityksen mahdolliset esteet olivat myös uhka hankkeen tuotosten turvaamiselle. Näitä uhkia pyrittiin pienentämään yhteistyöryhmien valikoinnilla. Hankkeen yhteistyökumppaneiksi valikoitui näin ollen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia, joilla oli työnsä puolesta mahdollisuus viedä hankkeen tuotoksia eteenpäin ja saada ne esiin. Hankkeen työryhmät sitoutettiin myös hanketiedon leviämiseen artikkelien kirjoituksen muodossa.

Hankkeen projektipäällikkö työskenteli hankkeessa ajalla 4.6.2012-16.6.2013. Projektipäällikkö siirtyi toiseen, Suomen Monikkoperheitä lähellä olevaan verkostohankkeeseen suunnittelijaksi. Hän vastasi kuitenkin vielä julkistamistilaisuuden ja monikkoperhevalmennuskoulutuspäivän osuudestaan. Loppuvuoden 2013 aikana hankkeessa oli vielä jonkun verran tekstiaineiston viimeistelyyn, materiaalin levittämiseen sekä ensitietolehtisen laadintaan liittyviä tehtäviä, jotka vietiin loppuun Suomen Monikkoperheet ry:n työntekijöiden toimesta vuoden 2013 loppuun mennessä. Vaikka hankkeen viime vaiheiden työmäärä oli osin ennakoimaton, yhteistyöllä onnistui hyvin hankkeen viimeisten vaiheiden loppuunsaattaminen, projektipäällikön tehtyä ansiokkaan työn hankkeen tuotosten laadinnassa.

6. HANKKEEN KESKEISET VAIKUTUKSET

6.1. Hankkeen onnistumisen arviointi ja arvioinnin kriteerit

Hankkeen tavoitteiden toteutumista arvioivat keskeiset sidosryhmät: monikkovanhemmat, sosiaali-

ja terveysalan ammattilaiset, kirjoitustyöryhmä ja ohjausryhmä. Saadun palautteen mukaan materiaali eteni lopulliseen muotoonsa. Monikkovanhempien ja ammattilaisten arviointi oli tuotosten arviointia. Arvioinnissa keskityttiin tiedon asianmukaisuuteen sekä tuotetun materiaalin käyttöön ja sen mahdollisiin haasteisiin perhevalmennuksessa. Arviointi oli vapaaehtoista ja pyydettiin sähköisesti. Arviointiryhmään haettiin osallistujia monikkoperhevalmentajista, aktiivisista alueyhdistystoimijoista sekä neuvoloissa toimivista terveydenhoitajista, sillä heillä nähtiin olevan keskeinen tieto ja ymmärrys aiheesta.

Hankkeen tuotosten arvioinnista toteutettiin tuotosten valmistuttua syyskuusta 2013 alkaen sähköinen kysely Suomen Monikkoperheet ry:n internet-sivustolla. Lisäksi lähetettiin sama kyselylinkki joulukuussa 683:lle äitiys- ja lastenneuvolan terveydenhoitajalle sähköpostitse.

6.1.1 Monikkoperheiden tuottama arviointi

Monikkovanhemmat olivat osa hankkeen tuotoksia arvioivaa ryhmää. Heidän arviointiaan pyydettiin opiskelijoiden tuottamaan materiaaliin, mutta myös alueyhdistyksille tuotettuun materiaaliin. Vanhemmat arvioivat aineiston sisältämää tietoa suhteessa omaan kokemustietoonsa monikkovanhemmuudesta ja arjesta monikkoperheessä.

Vanhempien antama arviointi oli pääasiallisesti positiivista. Oppaiden arvioinnissa erityistä kiitosta sai isän näkyväksi tekeminen ja isän tukeminen neuvolatyössä. Myös vaikeiden asioiden, kuten lapsettomuuden ja lapsen menetyksen, käsittely koettiin merkityksellisenä ja tärkeänä. Oppaat olivat käyttökelpoisia ja niiden käyttömahdollisuudet vertaistoinnissa arvioitiin hyväksi. Dia-sarjat arvioitiin toimiviksi, joskin niiden käyttäminen vaati tilajärjestelyjä ja teknisiä laitteita, joita ei kaikissa vertaistoinnissa tarkoitetuissa tiloissa ollut.

Vanhempien arvioita aineistoista kartoitettiin aineiston valmistuttua myös sähköisellä kyselylinkillä sähköisen aineiston lataamisen yhteydessä. Vastauksia saatiin 12. Perheille video oli antanut keskimäärin jonkin verran tukea omaan elämäntilanteeseen. Video oli antanut 65 prosentille vastaajista paljon tai erittäin paljon tietoa. Sikäli kun perheet ovat kaivanneet videoon jotain enemmän, he olisivat kyselyn mukaan odottaneet tietoa alatiesynnytyksestä, imetyksestä ja vanhempien sisarusten huomioimisesta.

6.1.2 Ammattilaisten tuottama arviointi

Ammattilaisten arviot oppaasta olivat positiivisia. Terveystoimijat ottivat materiaalin hyvin vastaan, ja kokivat sen helpottavan heidän työtään monikkoperheiden kohtaamisessa. Erityisen toimivana pidettiin konkreettisia ohjeita ja neuvoja, joita opas tarjosi ammattihenkilöstölle. Oppaasta tuli esiin monikkoarjen haasteet ja mahdollisuudet, joiden kanssa ammattihenkilöt ovat tekemisissä. Teksti arvioitiin selkeäksi, osin toisto häiritsi ammattilaisen lukemista. Tästä oltiin kuitenkin kahta mieltä: Terveystoimijain opettajat ja opiskelijat kaipaivat toistoja ja osittain yleistäkin tekstiä asian hahmottamiseksi ja sen sitomiseksi laajempiin kokonaisuuksiin. Toistoa ei saadun palautteen vuoksi poistettu, sillä sen ajateltiin mahdollistavan sähköisen materiaalin tarkastelun osissa. Myös arviot perhevalmennuksen pitämisestä materiaalin pohjalta olivat myönteiset. Valmiit diat tukivat valmennusta ja antoivat sille selkeän kokonaisuuden.

Materiaaliin kohdistuva kritiikki koski kuvitusta sekä tekstin pituutta. Myös isovanhempien rooli ja imetyksen ongelmallisuus nousivat kysymysten muodossa esiin. Palautteen mukaisesti kuvitukseen pyrittiin kiinnittämään huomiota. Materiaalissa käytetään runsaasti monikkoperheiden omia kuvia, jotka on kerätty heiltä itseltään. Kuvat havainnollistavat arkea ja vanhemmuutta. Isovanhempien roolia materiaalissa on sivuttu läheisten tarjoamana tukena, sitä ei kuitenkaan yksilöity isovanhemmilta saaduksi tueksi, sillä kaikilla monikkoperheellisillä tämä tukimuoto ei ole mahdollinen. Imetystä koskeviin kyselyihin vastattiin ajanmukaisella tutkimustiedolla ja kokemustiedolla, jonka mukaan monikkoäidit ovat useiden haasteiden edessä imetyksen suhteen. Materiaalissa imetys ja sen mahdolliset haasteet sekä tarvittava tuki on pyritty kuvaamaan selkeästi.

Keräsimme arvioivaa tietoa valmiista tuotoksista terveydenhoitajille suunnatulla kyselyllä. Sähköinen kyselylinkki lähti sähköpostitse (n=683) äitiys- ja lastenneuvoloiden terveydenhoitajille. Vastausten (n=10) mukaan tekstiaineisto oli tukenut terveydenhoitajia paljon tai erittäin paljon (80 %) ohjauksen antamisessa. 90 prosentille vastaajista se oli antanut paljon tai erittäin paljon tietoa monikkovanhemmuudesta ja monikkoarjesta.

Ensietovideosta arvioinnin antaneiden (n=21) mukaan video oli antanut paljon tai erittäin paljon tukea odottajien ohjaukseen 75 prosentille terveydenhoitajavastaajista. Lastenneuvoloiden terveydenhoitajavastaajista 55 prosentille video oli antanut paljon tai erittäin paljon tukea lapsensa jo saaneen perheen ohjaamiseen. Kukaan ei vastannut saaneensa vähän tai ei ollenkaan tukea ohjaamiseen. Video oli antanut 71 prosentille paljon tai erittäin paljon tietoa monikkovanhemmuudesta ja monikkoarjesta.

6.1.3 Kirjoitustyöryhmän ja ohjausryhmän tuottama arviointi

Kirjoitustyöryhmän ja ohjausryhmän arviointi toteutui Max Peberdyn kolmen universaalien kysymyksen avulla. Max Peberdyn erityistä osaamisaluetta on arvioida kehitystä ja hankkeiden hallinnointia. Universaalit arviointikysymykset ovat:

1. Teimmekö mitä lupasimme? Did we do what we said we would do?
Toimintojen taso

2. Saimmeko aikaan muutosta? Did we make any difference?
Vaikutukset ja vaikuttavuus

3. Teimmekö oikeita asioita? Were these the right things to do?
Strateginen relevanssi

Arviointikysymyksiä peilattiin alla olevaan kaavioon, joka on laadittu hankesuunnitelman yhteydessä.

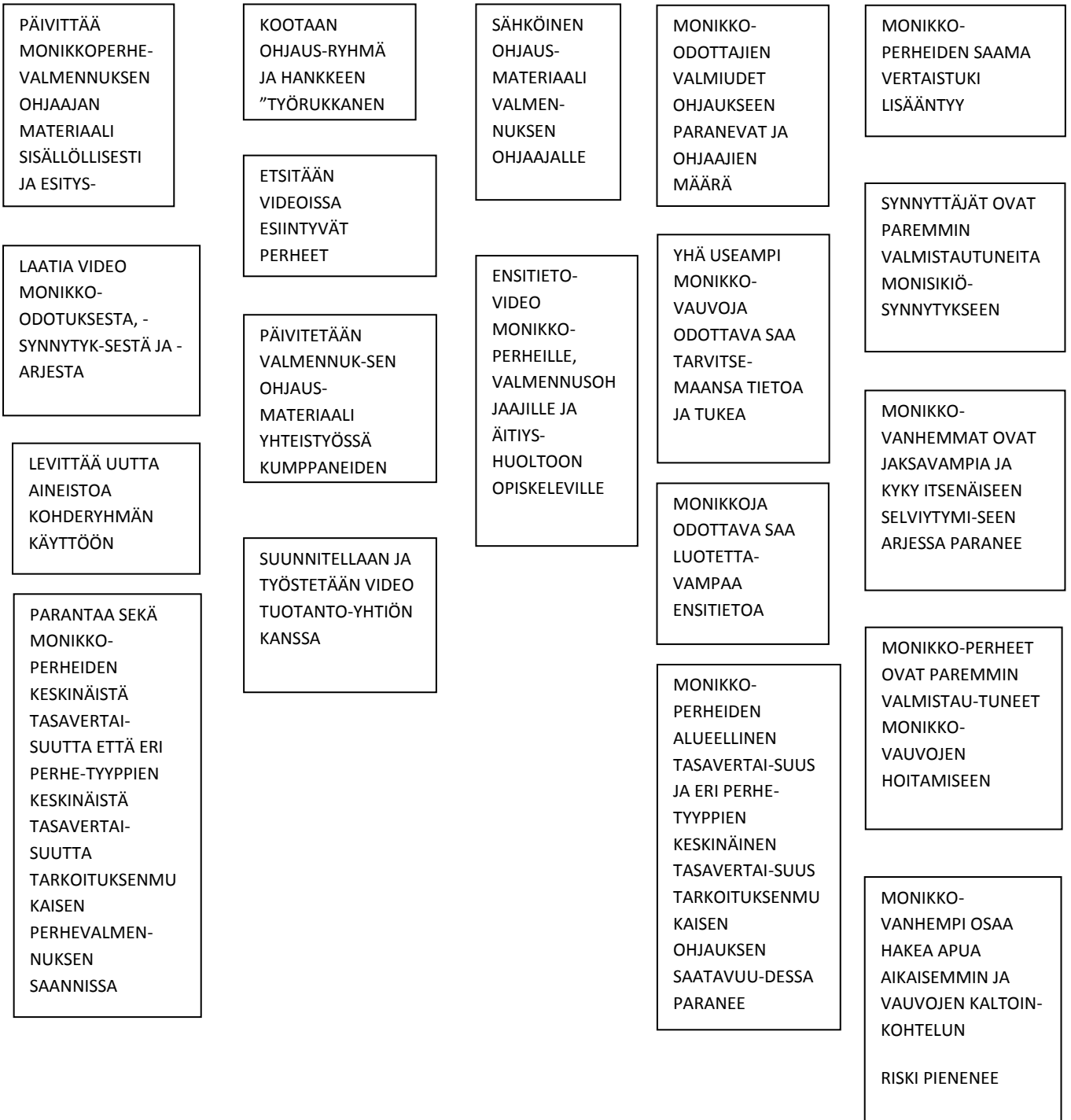
KAAVIO 1:

TAVOITTEET

TOIMENPITEET

TUOTOKSET TULOKSET

VAIKUTUKSET

Teimmekö mitä lupasimme?

Kirjoitustyöryhmä ja ohjausryhmä arvioivat hankkeessa saavutettuja tuotoksia sekä työryhmän sisäistä työskentelyä ja sen sujuvuutta. Lisäksi ohjausryhmä arvioi hankkeen työskentelyä kokonaisuutena.

Arvion mukaan hankkeen toiminta vastasi suunniteltua. Hanke saavutti tavoitteensa ja sen toiminta oli asianmukaista. Kirjoitustyöryhmä kokoontui hankkeen aikana neljä kertaa, kokouskutsut tulivat ajallaan ja kokouksissa käsiteltiin ajankohtaiset asiat, työskentely, vastuut ja aikataulu sekä hankkeen tavoitteellisuus. Hankkeen toiminta antoi opiskelijoille mahdollisuuden tutustua hanketyöhön ja päästä osalliseksi materiaalin tuottamiseen. Tämä yhteistyö koettiin erittäin merkittävänä sekä opiskelijoiden että järjestön näkökulmasta. Opiskelijoiden tieto monikkoperheistä lisääntyi ja heidän voidaan olettaa vievän sen tuleviin työyhteisöihinsä. Yhteistyö lisäsi myös järjestön kontakteja oppilaitoksiin.

Saimmeko aikaan muutosta?

Tässä hanketyössä vaikuttavuutta mitattiin hanketyön prosessina ja työn tavoitteiden saavuttamisena. Vaikuttavuutta arvioidaan yksilö, yhteisö ja yhteiskunnan tasoilla. Yksilö ja yhteisötason vaikutuksista puhutaan paikallisena vaikuttamisena, alueyhdistystoimintana, jossa vaikuttavuudella tavoitellaan yksilön saamaa vertaistukea ja sen vahvistamista perhevalmennuksen keinoin. Yhteiskunnan tasolla tarkoitetaan laajaa vaikuttavuutta ja sen merkittävyyttä.

Vertaistukitoiminnan on arvioitu olevan merkittävä tuki vanhemmuudessa. Saadessaan tukea ja tietoa samassa elämäntilanteessa olevilta vanhemmilta on vanhemmuudentaitojen sekä voimavarojen ja jaksamisen vanhempana sekä kokemuksen yhteisöllisyydestä todettu vahvistuvan. Tässä hankkeessa alueyhdistysten tarjoamaa vertaistukea vahvistettiin tuottamalla yhdistysten perhevalmennukseen valmista, helppokäyttöistä materiaalia valmennuksen tueksi. Tuotettu materiaali tarjoaa yhdistyksille mahdollisuuden antaa vertaistukea ja ajantasaista monikkoperhetietoa oman asuinalueensa tuleville monikkoperheille. Materiaali mahdollistaa monikkoperhevalmennusten järjestämisen myös alueilla, joissa aiempaa valmennustaustaa ei ole ja näin ollen yhteisötason vaikuttavuuden arvellaan alueella parantuvan.

Valtakunnallista vaikuttavuutta ei mitattu. Soveltuvia, valmiita mittareita ei ollut saatavilla, eikä niitä yksivuotisen hankkeen aikana luotu. Hankkeella kuitenkin voidaan arvioida olevan valtakunnallista vaikuttavuutta sen lisätessä tasa-arvoisuutta monikkoperheiden tiedonsaannissa.

Hankkeen aikana tätä tavoiteltiin hankeviestinnän avulla, hankkeen tuotosten tiedottamisena sekä sosiaalisessa mediassa, muualla verkossa että asiantuntijapäivillä.

Teimmeko oikeita asioita?

Hankkeen tarve ja tavoitteet olivat nousseet esiin aikaisemmassa Suomen Monikkoperheet ry:n hankkeessa, jossa todettiin, ettei monikkoperheiden saama tieto ole tasa-arvoisesti saatavilla. Myös ammattihenkilöstön monikkoperhetiedon puute oli tullut esiin useissa kansallisissa sekä kansainvälisissä tutkimuksissa. Tiedonsaannin puutteeseen sekä monikkoperheiden epätasa-arvoiseen asemaan haluttiin kiinnittää huomiota ja sen korjaaminen oli hankkeen suurin tavoite. Tuotettu tieto jaetaan kohderyhmälle, ammattilais- ja vertaiskäyttöön maksuttomasti.

Työ toteutui suunnitelman mukaisesti ja tuotokset kohdistuivat ammattilaisille ja vertaisohjaajille. Hanke eteni haasteista huolimatta aikataulussa ja budjetin mukaisesti.

7. HANKKEEN TULOSTEN LEVITTÄMINEN

Yksivuotisen hankkeen tuotosten levitys on hankeviestinnän sekä hankkeessa tehtyjen ratkaisujen varassa. Tässä hankkeessa tuotetusta materiaalista pyrittiin tiedottamaan koko hankkeen ajan. Myös hankkeen sidosryhmien valinta tehtiin tuotteiden levitystä ajatellen.

Hankeviestintä toteutui hankkeen sisäisenä tiedottamisena, paikallisena ja valtakunnallisena tiedottamisena. Sisäistä tiedottamista tehtiin Suomen Monikkoperheet ry:n omalle jäsenistölle *Monikkoperheet* -lehden välityksellä. Hankkeesta kirjoitettiin omaan lehteen kolme artikkelia. Paikallinen viestintä sijoittui pääasiallisesti pääkaupunkiseudulle ja sen tavoitteena oli hankkeesta tiedottaminen ja perheiden rekrytointi ensitietovideoon. Hanketyöntekijä kävi Helsingin alueen monikkoperhevalmennuksissa kertomassa hankkeesta ja rekrytoimassa siihen perheitä. Lisäksi hankkeen aikana osallistuttiin järjestöjen tuottamiin koulutustilaisuuksiin ja erilaisiin koulutuksiin, joissa oli verkostoitumisen muodossa mahdollisuus välittää monikkotietoisuutta ja hankkeessa tuotettavaa tietoa useille eri toimijoille. Valtakunnallinen tiedottaminen mahdollistui valtakunnallisten Neuvolapäivien Ideatorilla 17- 18.10.2012 ja 9.-10.10.2013, Terveystieteiden päivillä 7- 8.2.2013 ja 30-31.1.2014 sekä Varhaiskasvatusmessuilla 11.10.2013. Lisäksi valtakunnallista viestintää toteutettiin luentomuotoisesti *Odotus & Vauva* -messuilla 30.9.2012 sekä sosiaalisessa mediassa kuten facebookissa, järjestön omilla nettisivuilla ja SOSTEN Innokylä- palvelimella. Laaja-alainen hankeviestintä sekä monipuolinen osallistuminen hankkeen toimintakauden aikaisiin koulutustilaisuuksiin antoi mahdollisuuden tutustua useiden järjestöjen

sekä oppilaitosten toimintaan. Tämä verkostoituminen toi lisää yhteistyömahdollisuuksia niin erilaisten järjestöjen kuin myös oppilaitosten toimijoiden kanssa. Monikkotietoutta sekä järjestön toimintaa saatiin laajemmin esille muun muassa imetysohjaajakoulutuksessa tarjoamalla sinne uusi materiaali monikkolasten imetyksestä.

Hankkeen ilmestymisestä julkaistiin valtakunnallinen mediatiedote, joka toimitettiin laajasti eri median edustajille ja lisäksi myös sopiviin ammattilaisten julkaisuihin. Hankkeen tuotosten virallinen julkaisu tapahtui avoimessa julkistamistilaisuudessa Helsingissä 4.9.2014. Paikalle oli kutsuttu valtakunnallisesti neuvoloiden ja sairaaloiden henkilökuntaa. Tapahtumaan osallistui n. 50 terveydenhuollon ammattilaista, opiskelijaa sekä monikkoasiasta kiinnostunutta.

6.9.2014 järjestettiin julkistamistilaisuus ts. monikkoperhevalmennusseminaari alueyhdistysten toimijoille. Paikalle oli kutsuttuna valtakunnallisesti neuvolan ja sairaalan henkilöstöä sekä monikkoperhevalmennusta toteuttavia tahoja, jotka esittelivät myös tilaisuudessa omaa valmennustoimintaansa.

Opasaineisto ja diat yhdessä ensitietovideon kanssa tallennettiin muistitikuille, jotka lähetettiin syyskuussa 2013 kaikkiin Suomessa toimiviin äitiys- ja lastenneuvoloihin sekä sairaaloiden äitiyspoliklinikoille. Tällä tavoin varmistettiin materiaalin laaja leviäminen ja käyttöönotto.

Ohjausmateriaalia markkinoitiin myös loppuvuodesta 2013 Terveydenhoitajaliitosta ostetulla sähköpostiosoitteistolla suoraan terveydenhoitajille (liiton jäsenet).

Teetimme loppuvuodesta 2013 Tervetuloa monikkovanhemmuuteen- ensitietolehtisen. Lehtistä jaetaan vuodesta 2014 alkaen kaikille monikko-odottajille ja alle puolivuotiaiden monikkolasten vanhemmille osana tervetulopakettia. Ensitietolehtisessä tuodaan aktiivisesti esiin hankkeen tuottamia aineistoja ja siinä on hyödynnetty hankkeen keräämää tietoa.

8. HANKKEEN TALOUS

Hankkeelle myönnettiin RAY-projektirahoitusta 121 000 euroa. Ulkopuolista rahoitusta ei ollut. Kuluja hankkeella oli vuoden 2012 aikana -50 411,75 euroa ja vuoden 2013 aikana -70 268,82 euroa.

Hankkeen suurimmat kuluerät olivat henkilöstökulut sekä videon tuottaminen. Hankesuunnitelman mukaista toimintasuunnitelmaa ja budjettia noudatettiin tarkoin. Talousasioita sekä

toimintasuunnitelman toteutumista seurattiin työryhmän tapaamisissa sekä ohjausryhmän kokouksissa. Taloutta koskevat päätökset vietiin hallituksen kokouksiin ja tehtyjä päätöksiä noudatettiin.

9. POHDINTA

Yksivuotinen Hyvä alku 2 -hanke oli jatkoa Suomen Monikkoperheet ry:n systemaattiselle monikkoperhevalmennustyölle. Hankkeen tarve ja tavoitteet olivat nousseet voimakkaana esiin *Hyvä alku monikkovanhemmuuteen* -hankkeesta. Hankkeella pyrittiin lisäämään monikkoperheiden saamaa tietoa ja tukemaan monikkoperhevalmennustyötä kehittämällä valmennuksissa käytettävää materiaalia sähköiseen muotoon.

Hankkeen merkitys järjestölle oli tärkeä. Se antoi järjestölle mahdollisuuden tukea omaa kohderyhmäänsä elämän suurimmassa muutoksessa lisäämällä monikkoperhetietoisuutta ammattilaisten ja opiskelijoiden keskuudessa. Hankkeen tuotosten maksuton, helppo saatavuus mahdollistaa myös monikkoperheiden, laajan yleisön, kaikkien monikkotietoisuudesta kiinnostuneiden tiedonsaannin ja lisää näin ollen yleistä tietoisuutta.

Hanketyön myötä kontaktit monialaisiin terveydenhuollon toimijoihin lisääntyivät ja järjestön näkyvyys kasvoi. Yhteistyötä tehtiin sekä alueellisten monikkoperheyhdistysten, lapsiperhejärjestöjen, sosiaali- ja terveystalouden oppilaitosten sekä julkisen perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, tutkijoiden sekä laajan yleisön kanssa.

LÄHTEET

Holmström, I. & Rönig, M. (2010). The relation between patient-centeredness and patient empowerment: a discussion on concepts. *Patient Education and Counselling* 79, 167–172.

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417.

Niiranen, V. (2002). Asiakkaan osallistuminen tukee kansalaisuutta sosiaalityössäkin. Teoksessa *Marginaalit ja sosiaalityö*. Juhila, K., Forsberg, H., Roivanen, I. (toim.) Helsinki: Minerva Kustannus

Pelkonen, M. (1994). *Lapsiperheiden voimavarat ja niiden vahvistaminen hoitotyön keinoin*. Kuopion yliopiston julkaisuja E. Yhteiskuntatieteet 18. Kuopion yliopiston painatuskeskus, Kuopio.

Pelkonen, M. & Hakulinen, T. (2002). Voimavaroja vahvistava malli perhehoitotyöhön. *Hoitotiede* 14 (5).

Pelkonen, M. & Hakulinen, T. (2002). Lapsiperheet hoitotyön asiakkaana tulevaisuudessa. Teoksessa Voutilainen, P., Saranto, K., Peiponen, A. & Mikkola, T. (toim.) *Hoitotyön vuosikirja 2002. Hoitotyön tulevaisuus*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi. Pearson & Vaughan

Pelkonen, M., Hakulinen, T., Löthman-Kilpeläinen, L. (2002). Perhelähtöisen toiminnan yhteys lapsiperheen voimavaroihin ja perheen saamaan tukeen neuvolassa. Teoksessa Kanste, O., Kyngäs, H., Lukkarinen, H. & utriainen, K. (toim.) (2002). *Yksilöiden terveyden ja hyvinvoinnin vahvistaminen eri ympäristöissä elämäntulun kaikissa vaiheissa. VII Kansallinen hoitotieteen konferenssi*. Hoitotieteen ja terveystieteiden julkaisuja 4. Oulun yliopistopaino. Oulu, 150-153.

Sosiaali- ja terveysministeriö & Merikosken kuntoutus- ja tutkimuskeskus. (2006). *Perhepäivähoidon kehittämishaasteita*. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2006:17.

Sosiaali- ja terveysministeriö (2008) *Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämissuunnitelma KASTE 2008–2011*. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2008:6. Helsinki.

Sosiaali- ja terveysministeriö (2010). *Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisen kehittämissuunnitelman (KASTE) arviointi*. Toinen väliraportti. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2010:27. Helsinki.

VNA 338/2011. Valtioneuvoston asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta sekä lasten ja nuorten ehkäisevästä suun terveydenhuollosta. 6.4.2011/338.

YK:n yleissopimus lasten oikeuksista.1989.